

Gemeente Berg en Dal Managementletter 2023

Aan het college van gemeente Berg en Dal
Dorpsplein 1
6562 AH GROESBEEK

Papendorpseweg 75-79
3528 BJ UTRECHT
telefoon (088) 236 95 00
e-mail Audit@flynth.nl

kenmerk 661077214/JS/0184 **behandeld door** J. Smit RA **datum** 31 januari 2024

onderwerp
Managementletter 2023

Geachte leden van het college,

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2023 hebben wij in november/ december van 2023 de interim-controle voor uw organisatie uitgevoerd. Deze tussentijdse controle is gericht op onderwerpen die van belang zijn voor een goede en betrouwbare jaarverslaggeving. Naar aanleiding van deze interim-controle informeren wij u in deze managementletter over onze belangrijkste bevindingen.

Wij vertrouwen erop met deze rapportage een zinvolle bijdrage te leveren aan het (verder) verbeteren van de interne beheersing van het planning & controle-instrumentarium binnen uw organisatie.

In deze managementletter hanteren wij de volgende indeling:

1. Introductie
2. Samenvatting
3. Algeheel beeld interne beheersing
4. IT-omgeving
5. Bevindingen interim-controle
6. Aandachtspunten jaarrekeningcontrole
7. Belangrijke ontwikkelingen

Wij willen de organisatie bedanken voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Hoogachtend,
Flynth Audit B.V.

J. Smit RA

Introductie

Introductie

In het kader van uw verstrekte opdracht tot de controle van de jaarrekening 2023 brengen wij u verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze interim-controle die wij onlangs hebben uitgevoerd.

Het doel van de rapportage is u in staat te stellen om maatregelen te nemen, zodat u uw interne beheersing kan verbeteren en de betrouwbaarheid van de financiële informatie te borgen en/of te optimaliseren. Wij als medegebruiker van uw financieel informatiesysteem richten ons bij de interim-controle voornamelijk op de opzet, het bestaan en de werking van het stelsel van administratieve organisatie en maatregelen van de interne beheersing.

Onze interim-controle kijkt niet verder dan de noodzakelijke elementen voor de jaarrekening 2023. Daarbij beoordelen wij voornamelijk de opgenomen maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing binnen de belangrijkste processen, die zijn gericht op het waarborgen van een betrouwbare informatievoorziening, zowel binnen uw gemeente als naar buiten toe aan derden.

Wij beseffen ons dat onze managementletter in beginsel positief-kritisch is. Wij rapporteren enkel over de eventuele leemten of mogelijkheden ter verbetering van de financiële en administratieve processen, de administratieve organisatie daarvan en daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing. Wij geven in onze managementletter aan hoe de administratieve organisatie en interne beheersing kan verbeteren. Wij lichten u graag onze zienswijze op de beheersmaatregelen in relatie tot de aanbevelingen en adviezen toe.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2023 van uw organisatie en zijn niet gericht op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De rapportage is beperkt tot de punten die voortvloeien uit onze reguliere werkzaamheden. In onze controleverklaring gaan wij in op de uitgevoerde controlewerkzaamheden met betrekking tot frauderisico's.

Deze managementletter hebben wij op 12 januari 2024 besproken met een ambtelijke afvaardiging en 22 januari 2024 toegelicht aan de auditcommissie.



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Samenvatting

Samenvatting

Algemeen beeld

Wij hebben de organisatie, als nieuw team, leren kennen als een professionele organisatie die op de hoogte is van de ontwikkelingen in de wet- en regelgeving en hier ook tijdig op inspeelt. Ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording ligt de organisatie op schema in de uitvoering en is er voor een duidelijke en heldere aanpak gekozen. De organisatie werkt er continue aan om processen te verbeteren en is kritisch op welke wijze processen verbeterd kunnen worden. Hierbij wordt rekening gehouden met de omvang van de organisatie en wat daarbij reëel en passend is.

Risico's worden, voor zover wij hebben kunnen vaststellen, tijdig onderkend en adequaat geadresseerd. De bevindingen die wij hebben gedaan in deze managementletter dienen te worden gezien als aanbevelingen om de interne beheersing verder door te ontwikkelen. De bevindingen die wij hebben gedaan hoeven met een adequate opvolging geen impact te hebben op de strekking van onze controleverklaring. Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de onvervangbare interne beheersing.

Op pagina 8 treft u de procesmonitor aan. U zult zien dat deze een andere opzet en kleuring heeft dan voorgaand jaar. Dit komt doordat wij bij het beoordelen van de processen alleen hebben gekeken naar de beheersing in het primaire proces. Bij het kwalificeren van het proces hebben wij dus niet de werkzaamheden die VIC achteraf doet meegenomen. Wij hebben hiervoor gekozen, zodat u een zuiver beeld krijgt over het primaire proces en daar keuzes in kunt maken ten aanzien van het niveau van beheersing. Deze andere opzet en kleuring betekent niet dat de processen ten opzichte van voorgaand jaar achteruit zijn gegaan.

Bevindingen interim-controle

Naar aanleiding van de interim-controle, zie pagina 16 en verder (bevindingen interne controle) voor nadere achtergrond, hieronder hebben we de belangrijkste bevindingen opgenomen:

- Inkopen; ontbreken geformaliseerd beleid ten aanzien van controle prestatielevering.
- Facturen < € 2.500 geldt geen 4-ogen principe
- Omgevingsvergunningen; afhankelijkheid voor de rechtmatigheid van ODRN.
- Aanbestedingen; risico dat er niet wordt voldaan aan de vigerende aanbestedingsregels.
- WMO/ Jeugd/ Uitkeringen; overgang naar nieuw pakket betrekken in de controle en impact hiervan op de interne controle vaststellen.

Rechtmatigheidsverantwoording

- De belangrijkste stappen rondom de rechtmatigheidsverantwoording zijn gezet.
- De gemeente ligt op schema met de uitvoering van de verbijzonderde interne controle (VIC).
- Aandachtspunt is de scoping, waarbij het nodig is dat de gemeente op basis van de realisatie aantoont dat alle materiële stromen zijn betrokken in de controle, waarbij zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid is afgedekt in de controle.
- Door het ontbreken van het M&O (Misbruik en Oneigenlijk gebruik) beleid is het van belang dat hier in de uitvoering wel specifiek aandacht aan wordt besteed en dat wordt onderbouwd hoe dit is ondervangen. Dit omdat M&O één van de rechtmatigheidscriteria is waar verantwoording over moet worden afgelegd.



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Samenvatting

IT-omgeving

Op basis van de nu door ons uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen signalen dat de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking niet is gewaarborgd.

In het accountantsverslag zullen wij uitgebreid rapporteren over de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Deze werkzaamheden hebben wij nu nog niet kunnen afronden, omdat wij niet alle informatie van iRvN (ICT Rijk van Nijmegen) hebben ontvangen. In overleg met de gemeente en met iRvN hebben wij afgesproken alle werkzaamheden voor onze klanten tegelijk bij iRvN uit te voeren.

Belangrijke ontwikkelingen

- Invoering omgevingswet per 1-1-2024: Gemeente Berg en Dal heeft zich voorbereid op de implementatie van de omgevingswet, o.a. door een instructieprogramma door de projectgroep.
- Verplichting energielabel voor kantoorgebouwen: Er wordt voldaan aan de vereisten door de gemeente.

Aandachtspunten jaarrekeningcontrole

- Het nieuwe verantwoordingsmodel van de WNT (Wet Normering Topinkomens) is beschikbaar. Wij adviseren u om deze 1 op 1 terug te laten komen in de jaarrekening 2023.
- Als onderdeel van de CAO 2023 is de RVU (Regeling Vervroegde Uittreding) geïntroduceerd. De organisatie heeft inmiddels geïnventariseerd welke medewerkers willen deelnemen aan deze regeling. Voor de jaarrekening is het nog van belang om de juiste financiële vertaling te maken.



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controlle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Algeheel beeld interne beheersing

Algeheel beeld interne beheersing



Procesmonitor

Proces	Status 2023	Status 2022	Bevinding
Financial reporting (P&C Cyclus)	●	●	6
Inkopen	●	●	1, 2 en 3
Aanbestedingen	●	●	4
Betalingen	●	●	
Treasury	●	●	
Personeel en salarisadministratie	●	●	5
Omgevingsvergunningen	●	●	
Subsidieverstrekingen	●	●	
Verhuur en pachten	●	●	7
Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)	●	●	8 en 9
Jeugdhulp	●	●	8 en 9
Uitkeringen	●	●	9
Grondexploitatie	●	●	

Toelichting

Wij hebben in bovenstaand overzicht aangegeven wat de kwaliteit van het primaire proces is. Oranje wil zeggen dat niet alle risico's zichtbaar in het proces worden afgedekt. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat een controle onvoldoende zichtbaar is of omdat het een bewuste keuze is om een bepaald risico te accepteren, omdat het bijvoorbeeld te veel inspanning kost om het risico in het proces zelf te mitigeren. Slot- en sluitstuk van de gemeente is de verbijzonderde interne controle (VIC). De VIC stelt achteraf gegevensgericht vast of transacties op een juiste manier tot stand zijn gekomen en zijn verwerkt in de administratie. Op basis van de huidige informatie hebben wij dan ook geen indicatie dat de bevindingen van invloed hoeven te zijn op het oordeel bij de jaarrekening.

Toelichting



De inrichting van het proces is zodanig dat een (deels)systeem gerichte controle mogelijk is. De systeem gerichte controle is alleen mogelijk wanneer proces opzet is beschreven waardoor er sprake is van een uniforme werkwijze, de IT passende maatregelen heeft, toereikende en zichtbare interne beheersing en de VIC de werking heeft vastgesteld.



De inrichting van het proces voldoen gedeeltelijk, maar de risico's die ermee samenhangen, vormen geen directe bedreiging voor de bedrijfsprocessen en de risico's zijn met aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden af te dekken.



De inrichting van het proces voldoet niet en geeft aanvullende wezenlijk aanvullende risico's voor de jaarrekening controle.



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Algemeel beeld interne beheersing



Het doel van onze jaarrekeningcontrole is het vormen van een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening. Aan de jaarrekening liggen processen ten grondslag die we hebben beoordeeld bij de interim-controle. We willen u ook graag informeren over het proces-overstijgende beeld dat we hebben verkregen tijdens de uitvoeringen van onze werkzaamheden en de voor u relevante onderwerpen hieruit.

Onderdeel	Toelichting
<i>Risicoanalyse</i>	<p>We zien ten opzichte van de risico inschatting in ons auditplan geen materiële wijzigingen. In samenhang met de geconstateerde bevindingen komen we net als u in het interne controleplan tot de conclusie dat de controle gegevensgericht uitgevoerd moet worden. De jaarrekening controle zal daardoor een intensievere samenwerking worden. Deze aanpak is niet anders dan voorgaande jaren.</p> <p>Ten aanzien van de risicoanalyse zoals door de gemeente is opgesteld en de gehanteerde uitgangspunten geldt dat wij deze in belangrijke mate kunnen onderschrijven.</p> <p>Aandachtspunten die wij onderkennen ten aanzien van de risicoanalyse zijn de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none">• Er zijn interne beheersingsmaatregelen onderkend. Wil hier op gesteund worden is het van belang deze maatregelen voldoende (conform de 6 W's, zie pagina 17 voor nadere uitleg ten aanzien van de 6 W's) uit te werken en de werking vast te stellen.• Evalueren of de gedane risico-inschatting moet worden bijgesteld op basis van de uitkomsten van de werkzaamheden dan wel ontwikkelingen gedurende het jaar zoals bijvoorbeeld wijziging van de software.
<i>Verbijzonderde Interne controle (VIC)</i>	<p>We hebben kennis genomen van het interne controleplan en zien dat hierin voldoende richting wordt gegeven aan de rechtmatigheidsverantwoording. De gemeente ligt op schema om tijdig de werkzaamheden afgerond te krijgen.</p> <p>We adviseren u de VIC een belangrijke rol te geven bij de ontwikkeling van de processen, zodat de controles meer preventief dan repressief worden. Het gevolg zal zijn dat de uitgevoerde controles effectiever en efficiënter worden voor uw organisatie doordat meer vooraf wordt gecontroleerd in plaats van dat er achteraf wordt vastgesteld dat een transactie getrouw en rechtmatig is geweest.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten daarbij zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">• Evaluatie (zichtbaar) op basis van de realisatie 2023 dat alle materiele stromen/posten zijn betrokken in de verbijzonderde interne controle.• Naar de toekomst toe ook de geautomatiseerde omgeving betrekken in de verbijzonderde interne controle.



Introductie



Samenvatting



Algemeel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen



Algemeel beeld interne beheersing

Onderdeel	Toelichting
<i>Frauderisico analyse</i>	<p>Wij raden u aan bij het identificeren van de frauderisico's binnen uw gemeente specifiek gebruik te maken van de fraudedriehoek. De fraudedriehoek kent de elementen gelegenheid, rationalisatie en druk en is een goed hulpmiddel om frauderisicofactoren in beeld te krijgen.</p> <div data-bbox="463 325 728 496" data-label="Diagram"></div> <p>De gemeente beschikt (nog) niet over een eigen frauderisicoanalyse. Er is wel een notitie fraudebeleid maar die ziet toe op misbruik/ fraude van buiten de gemeente van voorzieningen, zoals uitkeringen, vanuit de gemeente. Met een frauderisicoanalyse bedoelen wij een analyse binnen welke activiteiten de gemeente vanuit interne oorzaken een frauderisico heeft. In de opgestelde risicoanalyse is wel aangegeven of het onderkende risico een frauderisico is maar dit is niet verder uitgewerkt. Wij adviseren, mede gezien de toegenomen aandacht die hiervoor is in het maatschappelijk verkeer, een uitgebreidere frauderisicoanalyse op te stellen en deze frauderisico's vanuit de fraudedriehoek uit te werken. Bij de jaarrekening zullen wij hier nader over rapporteren mede omdat is voorgeschreven dat wij in de controleverklaring rapporteren over fraude. Wij vragen, nadat er een frauderisico analyse is opgesteld, om deze continue te blijven actualiseren. Daarnaast vragen wij de aandacht om binnen de organisatie actief aandacht te blijven vragen voor, en op bijvoorbeeld afdelingsniveau de gesprekken te voeren, welke frauderisico's zijn onderkennen en ervaringen uit te wisselen.</p>
Rechtmatigheidsverantwoording	<p>De organisatie heeft dit jaar de nodige stappen gezet om alle kaders voor de rechtmatigheidsverantwoording te actualiseren. Er is een intern controleplan waarin de aanpak is uitgewerkt. De werkzaamheden worden op een gestructureerde wijze uitgevoerd en gerapporteerd. Daarnaast zijn diverse verordeningen geactualiseerd en zijn deze tijdig door de raad vastgesteld. Daarmee is een goede stap gezet in relatie tot de rechtmatigheidsverantwoording.</p> <p>De uitvoering van de rechtmatigheidsverantwoording is voor een belangrijk deel belegd bij de verbijzonderde interne controle (hierna: VIC). Hierbij hebben wij geconstateerd dat de VIC haar werkzaamheden verricht op basis van een opgesteld controleplan. De werkzaamheden die hierin opgenomen zijn, zijn bepaald op basis van een risico inschatting vooraf, waarbij de kaders van de rechtmatigheidsverantwoording een belangrijk aspect zijn. Met de werkzaamheden van de VIC wordt het voorwaardecriterium ondervangen. Daarnaast neemt de VIC, in lijn met de vereisten van de rechtmatigheidsverantwoording, dit jaar ook de werkzaamheden mee omtrent de begrotingsrechtmatigheid en investeringskredieten.</p>



Introductie



Samenvatting



Algemeel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Algeheel beeld interne beheersing



Onderdeel	Toelichting
Rechtmatigheidsverantwoording	<p>Aandachtspunt dat wij nog onderkennen is de controle ten aanzien van het M&O (misbruik en oneigenlijk gebruik) criterium. Er is geen apart M&O beleid opgesteld door de gemeente. Daarnaast wordt met betrekking tot de Wet Inburgering 2021 verwacht dat er specifiek aandacht wordt besteed aan het M&O-beleid. Naleving hiervan en de effectiviteit wordt vastgesteld bij de controle van de SiSa-verantwoording</p> <p>Wij adviseren een M&O beleid op te stellen ten einde concreet invulling in te geven aan het rechtmatigheids criterium M&O. Voor 2023 verwachten wij dat er een controlememo wordt opgesteld waarin uiteen wordt gezet op welke wijze en met welke werkzaamheden het M&O criterium is gecontroleerd.</p> <p>Met de onderkende aandachtspunten verwachten wij dat de VIC voldoende in staat is om te komen tot de juiste werkzaamheden om het rechtmatig handelen binnen de processen te kunnen beoordelen. Wij zien daarmee uw invulling van de rechtmatigheidsverantwoording met vertrouwen tegemoet.</p>
Belangrijkste aandachtspunten rechtmatigheidsverantwoording	<p>De belangrijkste aandachtspunten inzake de rechtmatigheidsverantwoording zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van voldoende werkzaamheden op basis van juiste risicoanalyse en uitgangspunten voor de steekproef. • Aandacht voor rechtmatigheids criterium M&O. • Omdat er geen apart toetsingskader is, voldoende zichtbaar maken dat de bepalingen die van invloed zijn op de rechtmatigheid zijn gecontroleerd. • Op basis van realisatie over het boekjaar vaststellen dat er voldoende werkzaamheden zijn uitgevoerd. • Evalueren van fouten/ bevindingen en de impact hiervan bepalen op de verdere werkzaamheden. <p>Op de volgende pagina's hebben wij schematisch weergegeven wat ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording de stand van zaken is.</p>



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Algemeel beeld interne beheersing

Status rechtmatigheidsverantwoording

Zoals in het voorgaande hoofdstuk toegelicht, zijn er diverse stappen genomen ten behoeve van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Wij hebben onderstaand in kaart gebracht wat de stand van zaken is van de belangrijkste stappen die genomen dienen te worden.

Actie/ werkzaamheden	Status	Toelichting
Kaderstelling & besluitvorming		
Actualiseren financiële verordening (art. 212)	●	Aangepaste verordening is vastgesteld door de raad.
Actualiseren controleverordening (art. 213)	●	Aangepaste verordening is vastgesteld door de raad.
Aanpassen controleprotocol (art. 213a)	●	Aangepaste verordening is gereed en wordt nog vastgesteld door de raad.
Actualiseren en vaststellen normenkader	●	Normenkader is geactualiseerd en wordt nog vastgesteld door de raad
Opstellen toetsingskader	●	De gemeente heeft geen apart toetsingskader opgesteld. Aandachtspunt is zichtbaar maken dat de rechtmatigheidscriteria zijn afgedekt door de uitgevoerde werkzaamheden.
Opstellen M&O-beleid	●	De gemeente heeft geen apart M&O beleid. Ook hiervoor geldt dat de gemeente zichtbaar moet aantonen voldoende werkzaamheden te hebben verricht ten aanzien van het M&O criterium.
Bewuste keuze uitvoering	●	De gemeente heeft de uitvoering deels belegd bij een externe inhuurkracht. Hiermee wordt een goede basis gelegd in relatie tot deze nieuwe ontwikkeling.
Bestuurlijke besluitvorming		
Verantwoordingsgrens	●	Deze is opgenomen in de verordening.
Ambitieniveau organisatie	●	Organisatie heeft aangegeven de gegevensgerichte aanpak te blijven hanteren.

Classificatie	Toelichting
●	Organisatie heeft (er voor gekozen) dit niet te doen. Impact hoe te ondervangen in de controle is opgenomen.
●	Organisatie heeft de nodige acties in gang gezet en werkzaamheden uitgevoerd maar doorontwikkeling is mogelijk.
●	Werkzaamheden zijn afgerond dan wel is er een bewuste keuze gemaakt hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd.



Introductie



Samenvatting



Algemeel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Algemeel beeld interne beheersing

Status rechtmatigheidsverantwoording



Actie/ werkzaamheden	Status	Toelichting
Uitvoering		
Bepaling scoping van de VIC	●	Dit wordt op basis van de auditfile en IV3 gedaan. Evaluatie na afloop van boekjaar is nodig alsmede nagaan welke werkzaamheden aanvullend nog nodig zijn op de 3 rechtmatigheidscriteria af te dekken.
Werkprogramma's alle posten/stromen	●	Voor de baten en lasten zijn werkprogramma's/ checklists opgesteld. Aandachtspunt is bijvoorbeeld nog de begrotingsrechtmatigheid en M&O criterium.
Materialiteit/ verantwoordingsgrens	●	Voor de werkzaamheden (VIC) wordt de materialiteit van de jaarrekening gehanteerd.
Risicoanalyse op post niveau	●	Risicoanalyse kan aan kracht winnen door post risico's in meer detail te onderkennen en aan te geven op welke controleaspect risico toeziet en kans en impact van risico te bepalen.
Opzet en bestaan processen	●	Dit is het startpunt van de interne controle.
Opzet en bestaan processen IT	●	Dit maakt geen onderdeel uit van de VIC werkzaamheden.
Uitvoeren frauderisicoanalyse	●	Deze is onderdeel van de risicoanalyse maar kan aan kracht winnen door de analyse op basis van de fraudedriehoek uit te voeren.
Controleaanpak bepalen per stroom/post	●	Aanpak is gegevensgericht.
Foutenevaluatie bij bevindingen en effecten op de verantwoording	●	Na afronding van de werkzaamheden zal dit in totaliteit dienen te gebeuren en vertaling naar de rechtmatigheidsverantwoording plaats te vinden.
Implementatie structurele verslaggeving VIC	●	Uitkomsten VIC worden met MT gedeeld. Richting college/ raad vindt er geen tussentijdse rapportage plaats.



Introductie



Samenvatting



Algemeel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-
controle



Aandachtspunten
jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

IT-omgeving



IT-omgeving

Tijdens de interim-controle hebben wij niet voldoende informatie verkregen om over de IT-omgeving te kunnen rapporteren. Wij zullen in ons accountantsverslag over de IT-omgeving rapporteren. Wij hebben de werkzaamheden rondom IT die de gemeente heeft uitgevoerd en aangeleverd kunnen controleren. Het deel van de beheersing dat de gemeente bij IRVN heeft ondergebracht heeft de gemeente zelf geen werkzaamheden voor uitgevoerd. Wij moeten deze werkzaamheden nog uitvoeren waardoor wij (nog) geen volledig beeld hebben rondom de beheersing van de geautomatiseerde omgeving.

Op basis van de nu door ons uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen signalen dat de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking niet is gewaarborgd.

Belangrijkste aandachtspunten rondom de IT zijn:

- Laat IT onderdeel zijn van de verbijzonderde interne controle.
- Een deel van IT is uitbesteed aan ICT Rijk van Nijmegen. De gemeente dient hiervan zelf vast te stellen dat uitvoering conform de gemaakte afspraken is alsmede dat er geen risico's resteren ten aanzien van het op afstand hebben gezet van deze taken.



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Bevindingen interim-controle



Bevindingen interim-controle

De interim-controle is primair gericht op de opzet en het bestaan van de processen. Omdat er geen effectieve beheersingsmaatregelen zijn onderkend, hebben wij geen werkzaamheden ten aanzien van de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing uitgevoerd. De uitgevoerde werkzaamheden zijn gedaan voor zover van belang voor onze controle.

Om te kunnen komen tot effectieve beheersingsmaatregelen is het beschrijven van de processen en daarbij het onderkennen van beheersingsmaatregelen een belangrijk uitgangspunt. Hiermee wordt de basis voor een uniforme werkwijze gecreëerd.

Een beheersingsmaatregel dient zichtbaar te worden uitgevoerd en volgens het principe van de 6-W's (wie, wat, waarom, wanneer, waarmee en welk doel) te worden uitgewerkt. Op die manier kan de controle van een gegevensgerichte aanpak naar een meer systeemgerichte aanpak. Zowel de eerdere procesmonitor als de hieronder opgenomen bevindingen dienen in dat licht te worden gezien.

Daar waar een risico niet met een beheersingsmaatregel in het proces is afgedekt, zijn aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden nodig. Veelal zijn deze werkzaamheden onderdeel van het interne controleplan. Daar waar dit (nog) niet het geval is hebben wij hierover de afstemming met de organisatie waarbij voor ons het uitgangspunt is dat de organisatie deze aanvullende werkzaamheden voorbereid en uitvoert zodat wij een reperformance kunnen uitvoeren.

#	Bevinding	Impact	Risico en aanbeveling
1.	<i>Inkopen</i> Geen formeel beleid aanwezig over de vastlegging van de controle op prestatielevering		<p>Constatering: Geen formeel beleid aanwezig over de wijze waarop de prestatielevering gecontroleerd en gedocumenteerd moet worden. Het gevolg is dat medewerkers het controleren aan een norm die ze zelf bepalen.</p> <p>Risico: Lasten verantwoord in de jaarrekening waarvoor geen prestatie is geleverd in het boekjaar.</p> <p>Aanbeveling: Intern beleid op te stellen hoe de controle uitgevoerd moet worden en gedocumenteerd dient te worden. Bij het beleid rekening houden met notitie prestatielevering van de commissie BADO. Dit is tevens van belang omdat bij afwezigheid van een budgethouder deze vervangen kan worden door een andere budgethouder. Het beleid rondom het controleren van prestatielevering kan worden toegevoegd aan procedure factureren zoals die op intranet is opgenomen.</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Steekproef op de inkoop waarbij achteraf alsnog de prestatielevering wordt vastgesteld.</p>



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen



Bevindingen interim-controle

#	Bevinding	Impact	Risico en aanbeveling
2.	<i>Inkopen</i> Facturen < € 2.500 geldt geen 4-ogen principe		<p>Constatering: Voor inkoopfacturen < € 2.500 geldt er geen 4-ogen principe voor het controleren van de inkoopfacturen.</p> <p>Risico: Geen prestatie, het knippen van facturen waardoor lasten in de jaarrekening worden verantwoord waar geen prestatie tegenover staat of geen zakelijk prestatie.</p> <p>Aanbeveling: Jaarlijks evalueren of de gehanteerde grens nog passend is</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Analyse of de facturen < € 2.500 gezamenlijk tot een materieel risico voor de jaarrekening leiden. Indien dat het geval is dient op deze populatie een aparte steekproef te worden uitgevoerd met een verhoogd risico.</p>
3.	<i>Inkopen</i> Geen verplichtingen-administratie		<p>Constatering: Er is geen sprake van een verplichtingenadministratie.</p> <p>Risico: Overschrijding van de toegekende/ beschikbare budgetten.</p> <p>Aanbeveling: Wij adviseren u een verplichtingenadministratie te hanteren. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van het verplichtingnummer dat bij voorkeur op de inkoopfacturen vermeld dient te worden. Dit zou dan een verplichting dienen te worden.</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Zichtbare evaluatie of de verplichtingen zoals in de jaarrekening 2022 waren verantwoord volledig waren. Voor 2023 op voorhand uitvraag doen bij verschillende budgethouders en deze de verplichtingen ook laten onderbouwen. Aanvullend een voortgezette controle op de in 2024 binnengekomen facturen en daarvan zichtbaar vaststellen of ze aan het juiste boekjaar zijn toegerekend.</p>



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen



Bevindingen interim-controle

#	Bevinding	Impact	Risico en aanbeveling
4.	<i>Aanbestedingen</i> Voldoen aan wet- en regelgeving rondom		<p>Constatering: Er is geen sprake van een centrale inkoop. Gemeente heeft een contractenregister maar aandachtspunt is deze volledig te houden.</p> <p>Risico: Vanwege de complexiteit rondom de aanbestedingsregels is het risico dat hieraan niet wordt voldaan. Doordat het contractenregister niet volledig is, is het risico dat aanbesteding niet tijdig wordt gestart.</p> <p>Aanbeveling: Wij adviseren procedures te implementeren om de volledigheid van het contractenregister te waarborgen. Daarnaast adviseren wij om de inkopen centraal te organiseren.</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Uitvoeren van de spendanalyse conform het format dat Pianoo ter beschikking heeft gesteld. Daarnaast bij de controle van de inkopen alsmede de spendanalyse vaststellen dat de contracten die daarbij worden betrokken in de controle juist en volledig zijn opgenomen in het contractenregister.</p>
5.	<i>Personeel</i> Documenteren uitkomsten uitgevoerde controles		<p>Constatering: Vanuit het personeelsproces hebben we vastgesteld dat de twee salarisadministrateurs elkaar controleren. De controle wordt gedaan op basis van een maandelijks checklist. De werkzaamheden alsmede uitkomsten van deze werkzaamheden zijn achteraf niet meer vast te stellen.</p> <p>Risico: Hierdoor bestaat het risico dat, bewust of onbewust, onnauwkeurige of onrechtmatige handelingen worden uitgevoerd binnen Afas en dat achteraf niet kan worden vastgesteld wat de uitkomsten van de werkzaamheden zijn.</p> <p>Aanbeveling: Wij adviseren jullie om de bevindingen/ correcties die naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden zijn geconstateerd te documenteren zodat achteraf zichtbaar is dat de werkzaamheden zijn uitgevoerd en wat de uitkomsten zijn.</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Gegevensgerichte cijferanalyse op de personeelslasten alsmede risicogericht een controle op de salarissen.</p>



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen



Bevindingen interimcontrole

#	Bevinding	Impact	Risico en aanbeveling
6.	<i>Memorialen</i> Afdwingen controle en verschillende memoriaalboeken		<p>Constatering: Binnen de gemeente worden verschillende memoriaalboekingen verwerkt. Deze memoriaalboekingen hebben een verschillende achtergrond/ oorzaak maar worden wel allemaal via één en hetzelfde memoriaalboek verwerkt.</p> <p>Risico: Alle memoriaalboekingen worden op dezelfde wijze behandeld terwijl het risicoprofiel en daarmee ook het verwachte en benodigde niveau van interne beheersing kan verschillen.</p> <p>Aanbeveling: Wij adviseren voor de verschillende soorten memoriaalboekingen eigen dagboeken aan te maken zodat er duidelijk onderscheid is.</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Risicogerichte analyse van de memoriaalboekingen en een steekproef waarbij wordt vastgesteld dat de memoriaal boeking terecht en juist is verwerkt op basis van de onderliggende documenten.</p>
7.	<i>Verhuur</i> Volledigheid opbrengsten		<p>Constatering: Registratie van de verhuurde objecten wordt nu gedaan een Excel bestand. Hierdoor is de registratie foutgevoelig en een verwijderde regel in Excel leidt mogelijk tot het niet factureren van de omzet.</p> <p>Risico: Opbrengsten onvolledig zijn.</p> <p>Aanbeveling: Wij geven u in overweging mee om de verhuur administratie verder te digitaliseren. Daarnaast adviseren wij periodiek een aansluiting tussen de verhuur administratie en de mva-staat om zo de volledigheid van de verhuurde objecten vast te stellen.</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Cijferanalyse ten opzichten van de begroting alsmede t.o.v. voorgaand jaar.</p>



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interimcontrole



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Bevindingen interimcontrole



#	Bevinding	Impact	Risico en aanbeveling
8	WMO/ Jeugd Geen functiescheiding/ controle voorziening terecht is verleend		<p>Constatering: Er is geen sprake van functiescheiding binnen de processen van het toekennen van een voorziening.</p> <p>Risico: Er ten onrechte een voorziening wordt toegekend.</p> <p>Aanbeveling: Wij adviseren u een zichtbare toetsing in te voeren zodat alle voorzieningen conform het 4-ogen principe worden toegekend.</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Heroverwegen of onderkend risicoprofiel ten behoeve van de steekproef naar boven dient te worden bijgesteld. Indien dat niet nodig wordt geacht onderbouwen waarom gekozen risicoprofiel toereikend is in relatie tot de onderkende bevinding.</p>
9	Uitkeringen/ WMO/ Jeugd Controle overgang nieuw pakket		<p>Constatering: De gemeente is eind 2023 overgestapt naar een nieuw pakket voor de administratie van de uitkeringen, wmo en jeugd. Dit betekent dat de gemeente de werkwijze van dit pakket dient aan te tonen alsmede dat de gegevens in dit nieuwe pakket juist zijn overgenomen vanuit het vorige pakket.</p> <p>Risico: Voorzieningen worden ten onrechte toegekend of gegevens zijn onjuist vanuit vorige pakket overgenomen.</p> <p>Aanbeveling: Zichtbare controle dat de overgang naar het nieuwe pakket juist en volledig is alsmede vaststellen dat de beheersing/ proces in het nieuwe pakket toereikend is.</p> <p>Aanvullende werkzaamheden jaarrekening 2023: Zie de aanbeveling. Afhankelijk van de uitkomsten en de inrichting van het nieuwe pakket kunnen aanvullende werkzaamheden nodig zijn. Wij hebben hiervoor nog niet de juiste/ voldoende controle informatie ontvangen.</p>



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne
beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-
controle



Aandachtspunten
jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen



Bevindingen uit voorgaande controles

In de hieronder opgenomen tabel geven wij op het niveau van de individuele bevindingen uit voorgaande controles inzicht in de opvolging in boekjaar 2023.

#	Bevinding	Impact	Stand van zaken follow-up en conclusie
1.	2021 Bevinding 5.4 Gestructureerde rapportage Verbijzonderde Interne Controlefunctie (VIC team)		Status 2023: Afgerond De huidige aanpak van de interne controle vindt gestructureerd plaats en biedt in de basis voldoende zekerheid ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording.
2.	2021 5.5 Controle op prestatielevering inkopen		Status 2023: Afgerond We hebben deze bevinding op afgerond gezet omdat we dubbele bevindingen willen voorkomen. Gezien het belang van het onderwerp hebben wij de bevinding in 2023 herhaald. n dit kader verwijzen wij naar bevinding 1.

Bevinding	Impact	Stand van zaken follow-up en conclusie
Hoog		Bevinding is van groot belang voor de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing, waarbij een risico aanwezig is dat hierdoor de jaarrekening een afwijking van materieel belang kan bevatten of de organisatie kwetsbaar is voor fraude.
Midden		Bevinding is van belang voor de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing, waarbij een risico aanwezig is dat hierdoor de jaarrekening een afwijking van materieel belang kan bevatten.
Laag		De opzet en het bestaan van de administratieve organisatie en interne beheersing is op orde. Met opvolging van deze bevinding kan de kwaliteit van de AO/IB nog verder worden vergroot en kunnen efficiëncyclagen worden behaald.
Afgerond		De bevinding is afgerond.



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-
controle



Aandachtspunten
jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Bevindingen uit voorgaande controles



#	Bevinding	Impact	Stand van zaken follow-up en conclusie
3.	2022 5.3 SPEND- analyse gaan gebruiken als beheersinstrument		Status 2023: niet opgevolgd De gemeente heeft in 2023 geen tussentijdse spend-analyse opgesteld. Aandachtspunt blijft de volledigheid van de aanbestedingen.
4.	2022 5.4 Periodieke aandacht voor integriteit		Status 2023: niet opgevolgd Hier is door de gemeente nog geen invulling aangegeven. Wij adviseren om dit mee te nemen bij periodieke fraudediscussies op de afdelingen.
5.	2022 5.5 woon-werkvergoeding bij plaats- en tijdonafhankelijk werk		Status 2023: Afgerond De gemeente maakt hiervoor gebruik van een digitale tool waardoor het administratieve proces vereenvoudigd is en navolgbaar is.
6.	2022 5.6 Actualiseren grondbeleid		Status 2023: Afgerond De actualisatie van het grondbeleid heeft einde 2023 plaatsgevonden.
7	2022 Tussentijds monitoren PGB uitnutting		Status 2023: Afgerond Gezien omvang van de PGB gelden heeft de gemeente er voor gekozen om geen invulling te geven aan deze aanbeveling en het risico te accepteren.
8.	2021 5.6 actualiseren algemene subsidieverordening		Status 2023: Afgerond De algemene subsidieverordening uit 2017 is begin 2023 geactualiseerd en vastgesteld door de raad. Aandachtspunt is vaststellen of ook online (bijvoorbeeld overheid.nl) overal de nieuwe verordening wordt gehanteerd.
9.	2021 Bevinding 5.3. Fraude en corruptie		Status 2023: Onderhanden In dit kader verwijzen wij naar onze terugkoppeling op de huidige frauderisicoanalyse alsmede het genoemde aandachtspunt ten aanzien van het M&O criterium.



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-
controle



Aandachtspunten
jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Aandachtspunten jaarrekeningcontrole



Aandachtspunten jaarrekeningcontrole



Uit de interim-controle zijn bevindingen gebleken, ontwikkelingen in extern en wijziging in uw activiteiten die impact hebben op uw jaarrekening en de controle hiervan. Graag willen we vroegtijdig aandacht hiervoor vragen bij u om de werkzaamheden in het voorjaar effectief te laten verlopen

Aandachtspunt	Risico en aanbeveling
Planning jaarrekeningcontrole 2023	De controlewerkzaamheden met betrekking tot de jaarrekening 2023 hebben wij gepland voor de weken 21, 22, 23 en 24 (start dinsdag 21 mei).
Actualisatie grondexploitaties	<p>In 2023 is sprake van diverse ontwikkelingen die impact hebben op de, naar verwachting toekomstige, grondexploitaties van uw gemeente, waaronder de stijging van de rente, stikstofproblematiek en beperkingen in de capaciteit op het stroomnet om nieuwe bedrijven aan te sluiten.</p> <p>Aandachtspunten die wij onderkennen ten aanzien van grondexploitatie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Juiste onderscheid tussen faciliterende en eigen grondexploitatie. Faciliterende grondexploitaties dienen conform de notitie grondbeleid bijlage 6 in de jaarrekening te worden verwerkt. Het is van belang dat de gemeente zichtbaar heeft vastgesteld op welke wijze het faciliterende project in de jaarrekening wordt verwerkt.• Voor de verschillende faciliterende projecten controleren en aantonen dat kosten aan het juiste project zijn toegerekend en de opbrengsten aan de juiste periode worden toegerekend.• Voor de lopende grondexploitaties is het van belang dat de gehanteerde uitgangspunten zijn onderbouwd met objectieve controle informatie zoals taxaties voor de opbrengsten en onderbouwde kostenramingen.
Prestatielevering Jeugd/ Wmo	<p>De prestatielevering voor de WMO en jeugd wordt door de gemeente hoofdzakelijk achteraf vastgesteld. Voor de leveranciers > € 125.000 wordt gebruik gemaakt van de verantwoordingen inclusief controleverklaring van de zorgleveranciers.</p> <p>Voor de zorgleveranciers < € 125.000 worden burgers telefonisch benaderd om zo de prestatielevering vast te stellen. Het is van belang dat deze werkzaamheden conform SDO-Notitie "controle interne beheersing Jeugd en WMO" worden uitgevoerd. Daarnaast is het van belang dat er inzicht wordt gegeven in de uitkomsten van de werkzaamheden waarbij voor nieuwe beschikkingen na 6 weken wordt vastgesteld of er wordt geleverd. Mochten er signalen van niet leveren uit deze werkzaamheden komen dienen die te worden opgevolgd.</p>



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Aandachtspunten jaarrekeningcontrole



Aandachtspunt	Risico en aanbeveling
WNT format 2023	<p>Voor de openbaarmaking van de WNT-gegevens publiceert het ministerie van BZK jaarlijks een verantwoordingsmodel WNT. Het verantwoordingsmodel voor de openbaarmaking van de WNT-gegevens over kalenderjaar 2023 is inmiddels gepubliceerd en benaderbaar via de bijgevoegde link https://www.topinkomens.nl/actueel/nieuws/2023/04/24/verantwoordingsmodel-wnt-2023</p> <p><i>Wij adviseren u goed kennis te nemen van het geactualiseerde WNT-verantwoordingsmodel en de verantwoording in de jaarrekening 2023 letterlijk te baseren op basis van het nieuwste BZK-model.</i></p>
Juridische procedure	<p>Indien er sprake is van juridische procedures is het in het kader van de jaarrekeningcontrole nodig dat de gemeente een position paper opstelt waarin de situatie en de ontwikkelingen uiteen worden gezet en op grond waarvan, zichtbare toetsing aan het BBV, er voor de gehanteerde verwerkingswijze is gekozen. Hierbij dienen de gehanteerde uitgangspunten door de jurist te worden onderschreven.</p>
Aanbestedingen	<p>Bij de controle 2022 van de aanbestedingen hebben wij vastgesteld dat de gemeente de onderbouwing voor de wijze waarop een dossier is aanbesteed beperkt was. Daarnaast dient de opdrachtwaarde te worden bepaald inclusief eventuele verlengingsopties in de overeenkomst. Het is van belang dat de gemeente komend jaar de benodigde verbeteracties heeft doorgevoerd bij het opstellen van de spend-analyse. Voor nadere informatie ten aanzien van de aandachtspunten rondom de aanbestedingen verwijzen wij eveneens naar het accountantsverslag 2022.</p>



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



**Aandachtspunten
jaarrekening controle**



Belangrijke ontwikkelingen

Aandachtspunten jaarrekeningcontrole



Aandachtspunt	Risico en aanbeveling
Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)	Als onderdeel van de CAO 2023 ontstaat bij minimaal 43 ABP-jaren het recht op deelname aan de RVU (Regeling Vervroegde Uittreding), waarbij ambtenaren maximaal twee jaar eerder kunnen stoppen met werken. De commissie BBV heeft recent aangegeven dat gemeenten een voorziening moeten hebben gevormd op het moment van uittreding van een medewerker. Dit betekent dat in de jaarrekening 2023 een voorziening dient te worden gevormd voor de medewerkers die per 1 januari 2024 gebruik gaan maken van de RVU.
SiSa-verantwoording	<p>Het aantal SiSa-regelingen is de afgelopen jaren in aantal maar ook in complexiteit toegenomen. Het is van belang als organisatie hier tijdig om in te spelen door een uniforme systematiek te hanteren van verantwoord. Dit kan worden gedaan door per regeling een werkprogramma te hanteren. Aandachtspunten die wij onderkennen is het opstellen van een risicoanalyse per regeling alsmede het tijdige afstemming met de beleidsmedewerker dat alle lasten voor desbetreffende SiSa-regeling zijn meegenomen in de verantwoording.</p> <p>Wij adviseren een kwaliteitscontrole uit te voeren op de ingevulde werkprogramma's en de daarbij horende controle-informatie.</p> <p>Ten aanzien van de boekingssystematiek is het van belang dat er geen sprake is van een balansverhoging in de jaarrekening.</p> <p><i>We adviseren u daarom belangrijk dat u de invulwijzer volgt bij het samenstellen van de bijlage en uitvoering van de interne controle op de bijlage. 1 november zijn de te verantwoorden regelingen gepubliceerd. Goed om hier kennis van te nemen. Bij onduidelijkheden in de wijze van verantwoorden is het van belang tijdig de afstemming te hebben gehad met postbus IBI.</i></p>



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen



Belangrijke ontwikkelingen



Invoering omgevingswet

Met de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 ondergaat het stelsel voor ruimtelijke ordening en vergunningen in Nederland een ingrijpende herziening. Deze veranderingen zullen aanzienlijke gevolgen hebben voor de begroting en jaarrekening van u organisatie. Wij zien daarbij de volgende belangrijke punten die van invloed zijn:

1. Stelselherziening: De Omgevingswet consolideert 26 wetten, besluiten en regelingen tot één wet, wat financiële implicaties heeft voor de manier waarop gemeenten hun middelen alloceren en hun processen beheren.
2. Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO): De implementatie van de Omgevingswet is afhankelijk van het DSO, een digitaal loket dat vier bestaande systemen vervangt. U organisatie heeft geïnvesteerd in deze overgang naar het nieuwe digitale platform, wat financiële middelen heeft vereist. Als gevolg van het uitstel zullen mogelijk updates aan IT-systemen uitgevoerd moeten worden en trainingen herhaalt om de kennis bij ambtenaren over het nieuwe proces aan te scherpen.
3. Omgevingsplan: Alle bestemmingsplannen en beheersverordeningen worden vervangen door één omgevingsplan. U heeft zich al voorbereid door een het plan en visie op te stellen voor de overgang.
4. Vergunningen en meldingen: Het proces voor het verkrijgen van vergunningen en het doen van meldingen zal veranderen, en uw organisatie heeft vast gesteld dat de juiste systemen geïmplementeerd zijn om de nieuwe processen te ondersteunen.
5. Overgangsrecht: Het overgangsrecht zal bepalen hoe gemeenten omgaan met lopende projecten en vergunningen onder de nieuwe wet, wat de jaarrekening kan beïnvloeden.
6. Toetsing en handhaving: uw organisatie krijgt nieuwe bevoegdheden voor toetsing en handhaving. Bij de start van het nieuwe proces kan dit leiden tot extra administratieve lasten en mogelijke kosten voor handhavingsmaatregelen doordat het proces nieuw is en nog geoptimaliseerd moet worden op basis van praktijkervaringen.
7. Flexibiliteit en aanpassingsvermogen: Gemeenten moeten zich aanpassen aan de flexibiliteit en nieuwe benaderingen van ruimtelijke ordening onder de Omgevingswet, wat invloed kan hebben op lopende projecten en plannen.

Het is van essentieel belang dat uw organisatie de financiële impact in overweging neemt bij het opstellen van de begroting om een nauwkeurige verwachting te geven van de baten en lasten. Het beheer van financiële middelen, de implementatie van nieuwe systemen en processen, en de naleving van de wet zijn allemaal cruciale aspecten die aandacht vereisen onder de Omgevingswet.



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-controlle



Aandachtspunten jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen

Verplichting energielabel C voor kantoren

Vanaf 1 januari 2023 moeten kantoorgebouwen minstens energielabel C hebben, wat staat voor een maximaal primair fossiel energiegebruik van 225 kWh per m2 per jaar of een label met de letter C of beter. Als een gebouw niet aan deze eisen voldoet, mag het niet langer als kantoor worden gebruikt, zoals vastgelegd in het Bouwbesluit 2012. U als gemeente heeft de verplichting vanaf deze datum handhaven.

De kantoorruimte die u zelf in gebruik heeft dient ook te voldoen aan deze regelgeving. We hebben vastgesteld dat u kantoorgebouw, het gemeentehuis voldoet.

Wet inburgering

In 2022 ging het nieuwe inburgeringsstelsel van start met de uitvoering van de Wet Inburgering 2021. Hierbij kregen gemeenten de regierol bij de inburgering van asielstatushouders en andere migranten, met als doel een snelle taalverwerving, activering richting werk, en volwaardige deelname aan de Nederlandse samenleving.

Hoewel de Wet Inburgering in 2022 nog geen materiële impact had, zou dit in 2023 mogelijk kunnen veranderen. Het zou kunnen resulteren in aanvullende werkzaamheden voor gemeenten en ons als accountants. Uit hoofde van de G10 SiSa regeling wordt via de nota verwachtingen accountantscontrole verwacht dat wij het beleid ter bestrijding van Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) voor de wet Inburgering 2021 toetsen, wanneer de kosten hoger dan 125.000 euro zijn. We toetsen dan of het M&O-beleid effectief is door de opzet, bestaan en werking van het beleid. We zullen nagaan of het opgezette beleid daadwerkelijk wordt nageleefd en de effectiviteit ervan vaststellen indien deze materieel blijkt bij de jaarrekening.



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne
beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-
controle



Aandachtspunten
jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen

Environmental Social Governance (ESG) rapportage

Vanaf volgend jaar zijn de controleplichtige “Organisaties van Openbaar Belang” (beurgenoteerde ondernemingen) verplicht om niet financiële ESG-informatie te rapporteren en te laten controleren.

Wij zien een ontwikkeling dat ook organisaties die niet formeel aan de definitie van OOB voldoen, zich ook aan het oriënteren zijn op de ESG-doelstellingen die zij voor zichzelf en haar stakeholders zien. Door zich daar nu al op voor te bereiden geven zij aan de ESG-verantwoording een belangrijke ontwikkeling te vinden die navolging verdient.

Wij sluiten niet uit dat de ESG-verantwoording ook bij lokale overheden zijn intrede zal doen. Wij geven u in overweging om intern na te gaan of uw organisatie ESG-verantwoording van belang acht en wil analyseren welke ESG-doelstellingen voor u van belang zijn.

Energietoeslag

Ook in 2023 zijn gemeenten weer verantwoordelijk voor het uitkeren van een energietoeslag van 1.300 euro aan inwoners. Daar mocht 500 euro al van worden overgemaakt in 2022, voor gemeenten die dat gedaan hebben is er nog 800 euro uit te keren. De landelijke grens om in aanmerking te komen blijft 120 procent van het sociaal minimum, maar gemeenten zijn wel vrij om zelf de grens op te rekken. We zien dat u als gemeente er voor gekozen heeft om deze grens op te rekken naar 120%.

Verwacht wordt dat de omvang van de doelgroep ongeveer gelijk blijft. De wet is opnieuw gewijzigd vastgesteld in juni. De wet heeft de regels voor gemeenten voor het uitkeren duidelijker getracht te maken. De VNG benoemt nog wat aandachtspunten in hun reactie op het voorstel. Ook zien we het aantal procedures door studenten toenemen, waardoor mogelijk voor u een aanvullende last kan spelen.



Introductie



Samenvatting



Algeheel beeld interne
beheersing



IT-Omgeving



Bevindingen interim-
controle



Aandachtspunten
jaarrekening controle



Belangrijke ontwikkelingen



Disclaimer en beperking in gebruik en verspreidingskring

Deze reflectie interim-controle is alleen bestemd voor het management van gemeente Berg en Dal en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij aandacht van het management behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.